

MỤC LỤC

Trang

Mục lục

MỞ ĐẦU	01
Chương 1: NHỮNG VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VỀ NHƯỢNG QUYỀN THƯƠNG MẠI VÀ PHÁP LUẬT ĐIỀU CHỈNH HỢP ĐỒNG NHƯỢNG QUYỀN THƯƠNG MẠI Ở VIỆT NAM	05
1.1. Khái quát chung về nhượng quyền thương mại	05
1.1.1. Khái lược quá trình hình thành và phát triển của hoạt động nhượng quyền thương mại trên thế giới và ở Việt Nam	05
1.1.2. Quan niệm về nhượng quyền thương mại	10
1.1.3. Đặc điểm của hoạt động nhượng quyền thương mại	15
1.1.4. Đánh giá tác động của hoạt động nhượng quyền thương mại	17
1.2. Những vấn đề chung về pháp luật điều chỉnh hợp đồng nhượng quyền thương mại	24
1.2.1. Khái niệm pháp luật điều chỉnh hợp đồng nhượng quyền thương mại	24
1.2.2. Nội dung pháp luật điều chỉnh hợp đồng nhượng quyền thương mại	26
1.2.3. Sơ lược về pháp luật điều chỉnh hợp đồng nhượng quyền thương mại ở Việt Nam	32
Chương 2: THỰC TRẠNG PHÁP LUẬT VIỆT NAM VỀ HỢP ĐỒNG NHƯỢNG QUYỀN THƯƠNG MẠI	36
2.1. Khái niệm và phân loại hợp đồng nhượng quyền thương mại	37
2.1.1. Khái niệm hợp đồng nhượng quyền thương mại	37
2.1.2. Phân loại hợp đồng nhượng quyền thương mại	40
2.2. Chủ thể của hợp đồng nhượng quyền thương mại	42
2.3. Nội dung và hình thức của hợp đồng nhượng quyền thương mại	47
2.3.1. Nội dung của hợp đồng nhượng quyền thương mại	47
2.3.2. Hình thức của hợp đồng nhượng quyền thương mại	58

2.4. Một số vấn đề pháp lý liên quan giữa pháp luật hợp đồng nhượng quyền thương mại với pháp luật Sở hữu trí tuệ và pháp luật cạnh tranh 59

2.4.1. Một số vấn đề pháp lý liên quan giữa pháp luật hợp đồng nhượng quyền thương mại với pháp luật Sở hữu trí tuệ 59

2.4.2. Một số vấn đề pháp lý liên quan giữa pháp luật hợp đồng nhượng quyền thương mại với pháp luật cạnh tranh 62

Chương 3: MỘT SỐ KIẾN NGHỊ GÓP PHẦN HOÀN THIỆN VÀ NÂNG CAO HIỆU QUẢ THỰC THI PHÁP LUẬT HỢP ĐỒNG NHƯỢNG QUYỀN THƯƠNG MẠI Ở VIỆT NAM 69

3.1. Một số kiến nghị góp phần hoàn thiện pháp luật hợp đồng nhượng quyền thương mại ở Việt Nam 69

3.1.1. Tình hình thực tế 69

3.1.2. Yêu cầu của việc hoàn thiện pháp luật hợp đồng nhượng quyền thương mại 71

3.1.3. Một số kiến nghị cụ thể góp phần hoàn thiện pháp luật hợp đồng nhượng quyền thương mại ở Việt Nam 73

3.2. Một số kiến nghị góp phần nâng cao hiệu quả thực thi của pháp luật hợp đồng nhượng quyền thương mại ở Việt Nam 87

3.2.1. Một số yếu tố ảnh hưởng đến hiệu quả thực thi của pháp luật hợp đồng nhượng quyền thương mại ở Việt Nam 87

3.2.2. Một số kiến nghị cụ thể góp phần nâng cao hiệu quả thực thi của pháp luật hợp đồng nhượng quyền thương mại ở Việt Nam 90

KẾT LUẬN 94

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài

Được biết đến như là một trong những phương thức kinh doanh hữu hiệu, mang lại danh tiếng và lợi nhuận cho các thương nhân cũng như sự tăng trưởng vững chắc cho cả nền kinh tế, nhượng quyền thương mại (franchising) đã ngày càng khẳng định được vị trí vai trò của mình trong đời sống thương mại của các quốc gia trên thế giới. Ở Mỹ vào năm 2001, có khoảng 800.000 cơ sở kinh doanh theo phương thức franchise với hơn 10 triệu nhân công và 625 tỷ USD doanh số. Tại Trung Quốc, trong hai năm 2002, 2003 số các cửa hàng nhận quyền thương mại đã lên tới 70.000 với doanh số bán hàng chiếm 7.8% doanh số toàn quốc [22]. Trên bình diện toàn thế giới, doanh thu từ hoạt động kinh doanh nhượng quyền thời điểm năm 2000 đạt 1.000 tỷ USD với khoảng 320.000 doanh nghiệp từ 75 ngành nghề khác nhau [32, tr.28].

Ở Việt Nam, hoạt động nhượng quyền thương mại trong những năm gần đây đang có xu hướng phát triển nhanh. Hàng loạt các doanh nghiệp có tên tuổi ở Việt Nam đã tiến hành nhượng quyền thương mại ở trong và ngoài nước. Những cái tên như Cà Phê Trung Nguyên, Phở 24, AQ Silk, Kinh Đô Bakery, Thời trang Foci... đã trở nên quen thuộc với nhiều người tiêu dùng. Với tốc độ tăng trưởng kinh tế ổn định, lại là một trong bốn thị trường bán lẻ hấp dẫn nhất thế giới [31, tr.163], Việt Nam là mảnh đất hứa đầy tiềm năng cho sự phát triển của hoạt động nhượng quyền thương mại. Điều này đã đặt ra cho Việt Nam những thách thức lớn trong việc hoàn thiện hành lang pháp lý điều chỉnh hoạt động nhượng quyền thương mại - một điều kiện vô cùng quan trọng cho sự thành công và phát triển của phương thức kinh doanh này.

Sự hợp tác giữa các bên trong quan hệ nhượng quyền thương mại được thể hiện thông qua Hợp đồng nhượng quyền thương mại. Hợp đồng nhượng quyền thương mại là kết quả của sự tự do và thống nhất ý chí của các chủ thể tham gia quan hệ, là căn cứ pháp luật có giá trị ràng buộc cao nhất để các bên thực hiện quyền và nghĩa vụ của mình cũng như là cơ sở để giải quyết tranh chấp. Đúng về góc độ quản lý Nhà nước, hợp đồng nhượng quyền thương mại còn là cơ sở để Nhà nước quản lý hoạt động nhượng quyền trong phạm vi lãnh thổ quốc gia. Có thể nói, hợp đồng nhượng quyền thương mại có ý nghĩa vô cùng quan trọng đối với các chủ thể tham gia quan hệ.

Xuất phát từ bản chất của quan hệ nhượng quyền thương mại là quan hệ rất phức tạp, pháp luật điều chỉnh về hợp đồng nhượng quyền thương mại cũng hết sức đa dạng, được quy định ở nhiều văn bản pháp luật khác nhau. Trong bối cảnh đó, việc nghiên cứu một cách có hệ thống, tổng thể các quy định của pháp luật Việt Nam về hợp đồng nhượng quyền thương mại là hết sức cần thiết, góp phần đưa ra những kiến nghị nhằm hoàn thiện pháp luật về hợp đồng nhượng quyền thương mại, thúc đẩy một môi trường kinh doanh lành mạnh, an toàn cho các chủ thể. Với những lý do đó, tác giả chọn đề tài ***“Pháp luật Việt Nam về hợp đồng nhượng quyền thương mại”*** làm luận văn thạc sĩ của mình.

2. Tình hình nghiên cứu đề tài

Nhượng quyền thương mại là một chế định pháp lý được quy định trong Luật thương mại Việt Nam 2005. Hiện nay ở Việt Nam đã có nhiều bài viết, bài báo, tạp chí, công trình nghiên cứu về vấn đề này. Trong đó, một số vấn đề pháp lý về hợp đồng nhượng quyền thương mại cũng đã rải rác được đề cập đến. Có thể kể đến các bài viết như: *“Các điều khoản độc quyền trong hợp đồng nhượng quyền thương mại”* của tác giả Bùi Ngọc Cường đăng trên tạp chí Nhà nước và

pháp luật số 7/2007, bài viết: “*Một số vấn đề pháp lý về chủ thể của hợp đồng nhượng quyền thương mại*” của tác giả Vũ Đặng Hải Yến đăng trên tạp chí Nghiên cứu Lập pháp số 4/2008... Tuy nhiên, chưa có công trình nào nghiên cứu một cách tổng thể và chuyên sâu về các vấn đề pháp lý có liên quan tới hợp đồng nhượng quyền thương mại. Vì vậy, đây sẽ là công trình đầu tiên nghiên cứu một cách có hệ thống và toàn diện về hợp đồng nhượng quyền thương mại theo pháp luật Việt Nam.

3. Mục đích nghiên cứu của luận văn

Mục đích nghiên cứu mà luận văn hướng tới là:

- Làm sáng tỏ về mặt lý luận hoạt động nhượng quyền thương mại và pháp luật về hợp đồng nhượng quyền thương mại.

- Phân tích thực trạng thực trạng pháp luật hợp đồng nhượng quyền thương mại ở Việt Nam hiện nay, đánh giá những ưu điểm cũng như những mặt hạn chế, còn tồn tại trong các quy định pháp luật hiện hành về hợp đồng nhượng quyền thương mại.

- Đưa ra kiến nghị nhằm góp phần hoàn thiện và nâng cao hiệu quả thực thi của pháp luật hợp đồng nhượng quyền thương mại ở Việt Nam hiện nay.

4. Đối tượng nghiên cứu của luận văn

Đối tượng nghiên cứu của luận văn là các quan điểm về hoạt động nhượng quyền thương mại và pháp luật hợp đồng nhượng quyền thương mại, các văn bản pháp luật của Việt Nam điều chỉnh về quan hệ hợp đồng nhượng quyền thương mại; một số kinh nghiệm pháp luật quốc tế trong việc quy định về hợp đồng nhượng quyền thương mại.

5. Phương pháp nghiên cứu

Luận văn sử dụng nhiều phương pháp nghiên cứu khoa học pháp lý phổ biến như: phương pháp phân tích, phương pháp so sánh và đối chiếu, phương pháp tổng hợp, phương pháp thống kê... Các phương pháp này được sử dụng nghiên cứu trên nền tảng của phương pháp duy vật biện chứng, duy vật lịch sử; trên cơ sở các quan điểm, đường lối của Đảng Cộng sản Việt Nam.

6. Bố cục của Luận văn

Ngoài phần Mở đầu và Kết luận, luận văn được kết cấu thành 03 chương với các nội dung như sau:

Chương 1: Những vấn đề lý luận về nhượng quyền thương mại và pháp luật hợp đồng nhượng quyền thương mại

Chương 2: Thực trạng pháp luật Việt Nam về hợp đồng nhượng quyền thương mại

Chương 3: Một số kiến nghị góp phần hoàn thiện và nâng cao hiệu quả thực thi pháp luật hợp đồng nhượng quyền thương mại ở Việt Nam